

טענות הממשלה בפרשת גולדמן מזכירות את הסיפור אודות היהודי שתבע את רעהו לדין בפני הרב, על כי שאל ממנו כד יקר ולא החזירו.

"זה הכל שקר וכזב" טען הנתבע באוזני הרב.

"ראשית, הוא מעולם לא השאיל לי כד. שנית, הכד כבר היה שבור כשהשאילו לי. שלישית, החזרתי לו את הכד מזמן, נקי ושלם."

את טענות ממשלת גולדה אפשר לסכם בקל כלי הלן:

"ראשית, מעולם לא היתה הזמנה של עבד-אל-ינאצר לגולדמן. זה הכל פרי דמיונו של גולדמן עצמו."

"שנית, הפגישה הראשונה בין מנהיג ערבי ובין נציג ישראלי תהיה בעלת משמעות היסטורית. לא ניתן לעבד-אל-ינאצר לקבוע מי יהיה הנציג הישראלי בהיררכות היסטורית זו."

"שלישית, זוהי מלכודת שהכין עבד-אל-ינאצר כדי לסכך את ממשלת ישראל."

טענות אלה אינן נשמעות רק בפי הדוברים השונים של הממשלה. אתה יכול לשמוע אותן גם מפי אדם אחר בהכרזותיו השונות — ואף בנאום אחד של אבא אבן.

אבא אבן מסתמך על ההודעות הרשמיות של קאהיר ובלגראד, ואומר: אתם רואים, הכל עורבא פרח. אין הזמנה. עבד-אל-ינאצר אינו רוצה בשלום. וכעבור כמה משפטים הוא מצביע על המשמעות ההיסטורית של הפגישה שהיתה צריכה להיערך, וקובע שיש לעמוד כצוק איתן מול הנסיון הנפסד של נשיא מצריים לכפות על ממשלת ישראל את גולדמן דווקא כנציגה.

ואתה עומד ומשתאה: אם לא היתה הזמנה, איך יכול עבד-אל-ינאצר לכפות משהו על מישהו?

האם ממשלת ישראל מכריזה מלחמה על עבד-אל-ינאצר בגלל כוונתו למנות נציג ישראלי לפגישה שהוא עצמו כלל לא ידע עליה, מכיוון שגולדה והתקיימה רק בדמיונו הפורה של הר"ר גולדמן?

ומה היה הטעם להדהים את העולם להחריד את ידידי ישראל בהודעה ממשלתית בומבסטית, עם כל הנוק המודיני העצום הכרוך בה, בגלל דבר שלא היה ולא נברא? כל התנהגות הממשלה בפרשה זו מוכיחה

הטענה השלישית היא, אולי המוררה ביותר. ה'עבד-אל-ינאצר הכין לנו מלכודת.'

אינו מלכודת?
השר חיים לנדאן, אחד מחכמי הדור, אף פירט את טיב המלכודת: **"גולדמן הלך למינכן חדשה."**

כלומר: האורח גולדמן עמד, בשיחה ראשונה זו עם עבד-אל-ינאצר, לקבוע את תנאי השלום בין ישראל והעולם הערבי, להחזיר את ישראל לגבולות הקודמים, לפתור את

גולדמן בשער "טיים" (אבן במערבי 4)

לגבי צורת הפירסום, ולגבי "ידיעת" ראש-הממשלה. מובן שעבד-אל-ינאצר לא התכוון עדיין למשאומתן רשמי בין שתי המדינות. ממילא לא היה מקום לנוהל המקובל במשאומתן, שבו כל צד ממנה נציג מוסמך.

מובן שלא היתה כאן שום מלכודת, כי מי שהזמין את גולדמן יודע שאינו מוסמך למכור דבר.

גם לא היתה זאת מלכודת מטוג אחד — מעשה שנועד להכריח את ממשלת ישראל לאסור את השליחות, ובכך להכתיב את עצמה כמחבלת בסיכויי השלום. אפילו עבד-אל-ינאצר לא יכול היה להעלות על דעתו שממשלת ישראל תגלה חוסר-אחריות מחריד וטימטום מוגומנטלי כזה. **מה, אם כן, רצה עבד-אל-ינאצר?**

על כוונותיו של הנשיא המצרי אפשר ללמוד משני התנאים שהציג:

תנאי ראשון: שהפגישה תהיה פומבית, אך שהפירסום יהיה מתואם ומתוכנן מראש.

תנאי שני: שהפגישה תהיה "בידיעת" ראש ממשלת ישראל. "ידיעה" כזאת פירושה, למעשה, מעין הסכמה אילמת לעצם המיפגש, והתחייבות שלא לחבל בו במידה כזויה הכוונה המשתקפת מתנאים אלה?

עבד-אל-ינאצר לא היה זקוק לגולדמן כדי להעביר ליש-ראל הודעה סודית, או כדי לקבל מישראל תשובה סודית להודעה סודית. לכך יש דרכים רבות אחרות. די בפגישה של הניספח המצרי השני עם הניספח הישראלי השלישי בביתה של גברת נחמדה בפאריס.

הביקור הפומבי של גולדמן בא לחוות ג'מסחה כלפי המוני העולם הערבי, והעולם כולו: הנה משוחח נשיא מצרים בפעם הראשונה עם אדם רח ישראלי חשוב, נשיא ציוני לשעבר, איש הצמרת המדינית של המימסד הישראלי-ציוני.

לא היתה בכך עדיין הפרה גלויה של ה"לאויים" של הארטום, כי בכך אין חתימת הסכם-שלום, אין משאומתן רשמי עם ממשלת ישראל, ואין הכרה רשמית בקיום ישראל.

אולם היה בכך הצעד הראשון לשבירת כל שלושת ה"לאויים".

מי שמדבר היום עם נוי-קונפורמיסטי ישראלי, יכול לדבר מחר עם נציג רשמי מי שמטביע היום חותמת בדרכו הישראלי של אורח פרטי, יכול להחתים מחר דרכון של שר או חבר-כנסת.

לא תוכן השיחות היה חשוב. חשוב היה

כד נעבד

בעליל דבר אחד: שהיא עצמה היתה מושוכני עת שכבר ישנה הזמנה ממשית, והסרה רק ההזמנה הפורמלית.

קבלת ההזמנה הפורמלית היתה תלויה, כמובן, בתשובתה של ראש-הממשלה, שאותה היה גולדמן צריך להעביר ל-נציג המצרי.

הטענה הראשונה היא מנוחכת. אילו היה כה שמץ של אמת, היתה ממשלת ישראל צריכה להסיק שהיא מטומטמת — ולהתפטר.

הטענה השנייה מתייחסת לחופפתו של נשיא מצריים, ששקבע מיפגש היסטורי ורצה לכפות עלינו את נציגו בו.

טענה זו תפסה את עיקר נאומי של אבא אבן בכנסת. התמרמרותו הזועמת על כי נשיא מצריים הועיד את המקום הישראלי בתצלום ההיסטורי דווקא ל"ר"ר גולדמן, ולא לו — היתה ממש נוגעת ללב.

(מסתבר שלא הייתי היחיד שהתרשם מקריאת-זעם זו. אפרים קישון כתב על כך פארוזיה נהדרת).

מובן שטענה זו סותרת לחלוטין את הטענה הקודמת.

זכותה של ממשלת ישראל למנות את נציגה במשאומתן עם מדינה זרה — בוודאי אינה ניתנת לערעור. אלא במה דברים אמורים — כשמוכר במשאומתן רשמי בין מדינות, שבו מציג כל צד את עמדותיו ומתמקח עם הצד השני.

בהעלותו טענה זו בשם ממשלת ישראל, מעל דוכן הכנסת, לא הודה אבא אבן רק בחשיבות תה ההיסטורית של ההזמנה (ראה טענה א'), אלא גם קבע שזו נועדה למשאומתן מומשי לגיבוש תנאי השלום (ראה טענה ג').

מעניין מאוד.

בעיית הפליטים, לשנות את מעמדה של ירושלים, ועוד ועוד.

איום ונורא.

ונשאלת השאלה: איך היה מסוגל לעשות זאת?

איך אפשר ללכת למינכן קאהירית, כשעבד-אל-ינאצר כלל לא ידע על הזמנה כזאת (טענה א'), כשקאהיר ובלגראד הכחישה, כשכל העניין גולד רק במוחו החולני של גולדמן הגוראזי?

איך יכול גולדמן למכור משהו כשהוא נוסע לפגישה מבלי להיות נציג מוסמך של ממשלת ישראל (טענה ב'), אלא רק מישהו שעבד-אל-ינאצר בחר בו באקראי?

בחלום-ביעותים זה נראה גולדמן עומד על גבעה בפוזת של נפוליון, משרד לחילות צה"ל פקודות-ניסיה, מצווה על פרוק התנחלויות ו' העברת שטחים. אוי לעיניים שכך רואות.

במינכן נערך בשנת 1938 מיפגש בין ארבעה ראשי ממשלות. לא השתתפו בפגישה זו אורחים פרטיים, בעלי רצון טוב או רע, בעלי תוכניות-שלום פרטיות.

אילו רצה עבד-אל-ינאצר להכין מלכודת לממשלת ישראל, כדי להביאה למינכן, בוודאי היה מזמין את אבא אבן, או את דיין, או את גילדה.

למעמד של מינכן, היה עבד-אל-ינאצר צריך להזמין דווקא נציג מוסמך (ראה טענה ב'), ובוודאי היה צריך לשגר הזמנה רשמית (ראה טענה א').

וכן שכל שלוש הטענות מוסרכות. אין הן רק סותרות זו את זו מכל וכל — הן גם כוזבות כל אחת בפני עצמה.

מובן שהיתה "הזמנה". כלומר: בדרג העליון של מצ-ריים ויגוסלביה (ואולי גם ברית-המועצות וארצות-הברית) הוסכם עקרונות על הזמנה זו. שיגור ההזמנה הפורמלית היה מותנה בהודעת גולדמן על קבלת שני התנאים —

עצם המעמד, עצם רצונו של עבד-אל-ינאצר לי הכשיר את דעת-הקהל המצרית באופן הדרר גתי, שלב אחרי שלב, לקראת שינוי היסטורי.

ינוי זה לא יצא לפועל. ממשלת ישראל חיבלה בו במזיד. הפירסום המוקדם הכריח את עבד-אל-ינאצר להכחיש. הממשלה פעלה לא מתוך טימטום, אלא מתוך מחשבה.

מדוע?

מפני שממשלת גולדה-ביגדין דיין אינה רוצה בשלום ה'יחיד האפשרי בשעה זו — שלום בלי סיפוחים, אך עם ערובות בטחוניות מוחלטות, הכרה הדדית וגבולות פתוחים **וכאן, מבחינה זו, חל השבוע שינוי היסטורי.**

תוך כדי גיבוש טענותיה כלפי שליחות גולדמן, שינתה ממשלת גולדה — בלי משים — לחלוטין את עיקר הסי-ברחה בציבור הישראלי.

עד היום היתה כל מכוונת שטיפת-המוח הממשלתית מכו-נת להחדיר בנו דבר אחד: שאין שום סיכוי לשלום; שאף ערבי אחד אינו מוכן לדבר איתנו; שהערבים לא יקבלו שום תנאים, טובים או רעים; שעל כן אין כל צורך להתווכח ולרלב בנינו על תנאי-השלום.

פרשת גולדמן שברה טענה זו, ובמקומה באה עתה טענה אחרת לגמרי:

שאין הממשלה רוצה בשלום שמציע גולדמן, שלא תיתן יד לשלום בלי סיפוחים, שהשלום האפשרי הוא מלכודת.

כלומר: יש סיכוי לשלום — ואפשר להתחכך על תנאיו וגבולותיו.

במצב כזה, נשמט הבסיס המוסרי מתחת ל' קיום ממשלת "הליכוד הלאומי", המונעת את הוויכוח ואת התחלטה, תוך חבלה בכל סיכויי שלום.

יש לחסל ממשלה זו, לפני שתחסל סופית את השלום.